

oproepen

Onderzoek aan een gruttopopulatie

In het kader van de evaluatie van beheersovereenkomsten wordt in de Schaalsmeerpolder (gemeente Wormer) weidevogelonderzoek verricht. Hierbij is de Grutto (*Limosa l. limosa*) als indicatorsoort gekozen. Vanaf 1984 zijn adulte Grutto's (320) en jaarlijks ± 250 gruttopulli geringd met een kleurring(en).

Doordat de adulte Grutto's individueel zijn te herkennen, is onderzoek mogelijk naar broedplaatstrouw, partnertrouw, broedsucces van individuele vogels en dispersie in en buiten het onderzoeksgebied. In oktober 1991 is een begin gemaakt met de analyse van de gegevens over broedplaatstrouw. In het broedseizoen 1992 en 1993 zal nog op beperkte schaal veldonderzoek plaatsvinden. Voor analyse over de overlevering van pulli en dispersie van Grutto's zijn meer gegevens (aflezen van Grutto's met kleurringen) noodzakelijk om betrouwbare conclusies te kunnen trekken. Vooral waarnemingen van Grutto's op enige afstand van het onderzoeksgebied zijn van belang.

Kleurringen en kleurringcombinaties bij Nederlandse Grutto's

Vanaf 1984 worden in de Schaalsmeerpolder (gemeente Wormer) Grutto's met kleurringen geringd. Het betreft hier uitsluitend broedvogels en hun kuikens. De adulte Grutto's zijn met een unieke 4- of 6-ringcombinatie geringd, de kuikens dragen alleen een jaarklassering. Naast kleurring(en) draagt de vogel altijd een aluminium ring van de Nederlandse Ringcentrale. De ringen zijn boven het loopbeen (tibia) aangelegd, dit met het oog op 'optimale' afleesmogelijkheden. Bij de 4-ringcombinaties is altijd aan één poot de combinatie aluminium met een blauwe kleurring aangebracht, bij de 6-ringcombinaties is de aluminium ring links- of rechtsboven en volgt een kleurring rood, geel of zwart en hieronder bevindt zich een blauwe ring. Zowel voor de 4- als 6-ringcombinaties geldt dat aan de poot waar geen aluminium ring is, er twee of drie kleurringen zijn aangelegd in de kleuren rood, geel, blauw, of zwart. Voor vierringers is dubbel-rood, geel en dergelijke aan één poot mogelijk. Bij het aflezen wordt eerst de combinatie aan de linkerpoot afgelezen van boven naar beneden en dan de combinatie aan de rechterpoot, als voorbeeld RG/AB deze vogel heeft aan de linkertibia boven een rode ring en daaronder een gele, aan de rechttertibia boven een aluminium ring en daaronder een blauwe ring. Bij de gruttokuikens is vanaf 1984 in het onderzoeksgebied aan de linkerpoot de kleurring aangelegd en aan de rechterpoot een 5 mm aluminium ring van de Nederlandse Ringcentrale. Buiten het onderzoeksgebied is de kleurring rechts en de aluminium ring links, eveneens aan de tibia, aangelegd. Omdat Grutto's tijdens de trek en in de overwinteringsgebieden soms enige tijd in zout of sterk

ijzerhoudend water foerageren zal de aluminium ring na enkele jaren een sterk bruine aanslag vertonen waardoor deze op afstand op een kleurring lijkt.

Ook de echte kleurringen zijn niet kleurecht (geel verloopt naar oranje), na verloop van enkele jaren worden ze onder invloed van UV licht flets zodat de creatieve aflezer het palet naar eigen keuze kan aanvullen.

jaar-
klasse kleur

1984	rood (R)
1985	geel (G)
1986	groen (Q)
1987	wit (W)
1988	blauw (B)
1989	gele ring met inscriptie A2, A3...A7 buiten Schaalsmeer (-/RA)
1990	gele ring boven alu (GA/-), buiten Schaalsmeer (-/GA).

Jaarklasseproject, alleen pulli

Mocht u een Grutto met kleurringen waarnemen dan kunt u deze waarneming schriftelijk doorgeven aan onderstaand adres, hier kunt u ook met uw vragen terecht. Alle details zijn van belang voor de uiteindelijke identificatie. Indien mogelijk noteren: geslacht, leeftijd, gedrag, Amersfoort-coördinaten, groepsgrootte, aantal kleurringen, bijzonderheden bijvoorbeeld snavel verbogen of links mank en dergelijke.

In Duitsland (Rieselfelder, Münster) is ook een kleine populatie Grutto's met kleurringen geringd. Mocht een waarneming van een Grutto tot deze populatie behoren dan zal deze naar Münster worden doorgestuurd. Alle ingestuurde waarnemingen zullen worden beantwoord. Bij voorbaat dank voor de medewerking.

■ Niko M. Groen, Paardenkamp 49, 1541 XN Koog aan de Zaan, 075-312 894/312/045.

Let op ganzen met blauwe halsbanden

Gedurende de jaren 1989-1991 zijn er in totaal 58 Dwergganzen gereïntroduceerd in het Finse Lapland door het World Wide Fund for Nature (WWF) als onderdeel van het beschermingsproject van de Dwergganzen. Ook in de komende jaren zal de reïntroductie worden voortgezet. Behalve de aluminium pootringen dragen de Dwergganzen ook blauwe banden om de nek met witte cijfers (dus geen letters). De cijfers (1989-1991: 00-6) zijn zo groot dat ze met een telescoop tot op 500 meterafstand kunnen worden afgelezen (zie afbeeldingen Het Vogeljaar 38 (5): 237).

In Scandinavië worden ook Grauwe Ganzen, Canadaganzen en zwanen gemerkt met blauwe banden om de nek waarop cijfers en letters staan vermeld. Door het merken van de ganzen willen wij meer informatie zien te verkrijgen over de trekroutes, de rust- en overwinteringsplaatsen

van de Finse Dwergganzen. Bovendien verzamelen wij gegevens hoe zij zich in het wild kunnen handhaven.

Momenteel zijn er Kolganzen met blauwe banden om de nek ook in Nederland, Groot-Brittannië en Zweden waargenomen en na de winter in het noorden van Noorwegen. Wij ontvangen graag informatie over waarnemingen van bovenvermelde gemerkte vogels met gegevens over datum, tijd en plaats van de waarneming en mogelijk gegevens over de groepen waarin de vogels zich bevonden. Ook onvolledige gegevens (indien de inscripties op de halsring en de soort niet volledig kunnen worden opgegeven) worden graag ontvangen. Mocht u geen telescoop bij de hand hebben, zoek dan anderen die de gegevens wel kunnen aflezen. U gelieve de gegevens naar één der onderstaande adressen te zenden.

■ World Wide Fund for Nature (WWF) Finland, Uudenmaankatu 40, 00120 Helsinki, Finland, telefoon +358 0 644 511, fax +358 - 602 239 of Juha Markkola, WWF Lesser White-fronted Goose Project, Märsäytie 1 F 6, 90560 Oulu, Finland, telefoon +358 81 341 363 of +358 81 353 134.

Vogelaars verzocht voor oprichting vogelwerkgroep

Op 17 januari 1992 is besloten tot de oprichting van een vogelwerkgroep in het noordwestelijk deel van Noord-Brabant. Voorlopig zijn wij nog een afdeling van de Westbrabantse vogelwerkgroep te Breda en omstreken. Wij willen ons actief gaan bezighouden met vogeltellingen en vogelinventarisaties. Wij komen graag in contact met vogelaars die dit aanspreekt en in het gebied actief (kunnen en of willen) zijn. Stuur reacties naar onderstaand adres of bel op.

■ Lieneke Aangenendt, Drogedijk 31, Oude Molen, 4793 TB Fijnaart, 01686-2583 of bel naar Ingrid Vaane en Richard Rietveld 01686-2453.

Nederlanders steunen internationale vogelbescherming

De in september 1988 door de Prins der Nederlanden opgerichte ICBP Rare Bird Club, waarvan hij de Honorary President en 'first member' is, stelt zich ten doel 1029 leden te werven ter bescherming van 1029 bedreigde vogelsoorten. De leden contribueren een bedrag van £ 3500 of \$ 6.000, omgerekend ruim f 12.000,-. Thans hebben zich reeds circa tweehonderd leden voor deze exclusieve club aangemeld, waarvan de helft uit Nederland afkomstig is en het merendeel uit jagers bestaat.

Totaal is dus reeds 2½ miljoen gulden geschonken in het belang van de in hun voortbestaan bedreigde vogelsoorten, waarvan het geld voor een groot deel zal worden besteed voor het veiligstellen van de biotopen van deze vogelsoorten.

Als lid van de ICBP Rare Bird Club mag men één van 1029 meest bedreigde vogelsoorten van de wereld uitkiezen, waarvan men een origineel geschilderd schilderij ontvangt, door een internationaal bekendstaande natuurschilder samen met een persoonlijk lidmaatschapscertificaat van ZKH Prins Bernhard.

46

Voor nadere informatie kunt u zich wenden tot het onderstaand adres van de International Council for Bird Preservation (ICBP).

■ Director ICBP Christoph Imboden, 32 Cambridge Road, Giron, Cambridge CB3 0PJ, Engeland, telefoon (0223) 277 318, fax (0223) 277 200.

Vogelgegevens over Noors eiland Vaerøyd gezocht

Vaerøyd is een van de zuidelijke eilanden van de Lofotengroep in Noorwegen. Samen met Røst, de eilandengroep in het uiterste zuiden, staat het bekend als vogeleiland. Toch is er wonderlijk genoeg nooit onderzoek gedaan naar de vogels op Vaerøyd, dit in tegenstelling tot Røst, dat qua landschap veel toegankelijker is dan Vaerøyd.

Met het bijeenbrengen van waarnemingsgegevens van de lezers van 'Het Vogeljaar' zou een voorzichtig begin kunnen worden gemaakt met een overzicht van vogelsoorten op Vaerøyd. Indien u over gegevens beschikt, wilt u dan contact opnemen met ondergetekende?

Over Røst is een boekje verschenen 'The Birds of Røst' door S. Baines & T. Anker-Nilssen. Het behandelt 215 vogelsoorten die over een heel jaar op Røst kunnen worden waargenomen. Het is te bestellen bij Røst Kommune, N-8025 Røstlandet, Noorwegen. Prijs Nkr. 80 (inclusief verzendkosten). Er is een Noorse, Engelse, Franse en Duitse versie.

■ Robin D'Arcy Shillcock, Palmslag 65 e, 9724 CP Groningen, 050 - 134 024.

Vliegtuigmaatschappijen stoppen met vervoer van vogels

In 'Het Vogeljaar' 39 (4): 169 berichtten wij dat de KLM heeft besloten met het vervoer van in het wild gevangen vogels aan boord van haar vliegtuigen te stoppen.

Inmiddels is bekend geworden dat ook andere vliegtuigmaatschappijen zich bij dit besluit hebben aangesloten: Aerolineas Argentinas, Austrian Air, British Airways, Cathay Pacific, Czechoslovak Air, Ethiopian Federal Express, Garuda Indonesia, Iceland Air, North West, Singapore Airlines, Swiss Air, Turkish Air, TWA, United, Virgin Atlantic, US Air en Lauda Air.

Drie maatschappijen hebben de verzending van in het wild gevangen vogels echter nog steeds niet stopgezet. Het zijn Sabena, Iberia en Air Afrique. Diegenen die bereid zijn deze drie vliegtuigmaatschappijen te verzoeken het vervoer van in het wild gevangen vogels stop te zetten, gelieven te schrijven aan:

Mr. Pierre Godfroid, President Sabena, rue Cardinal Mercier 35, Brussel, België

Mr. Yves-Roland Billrecart, P.D.G., Air Afrique, Boîte Postale 1575, Abidjan 01, Ivoorkust
Michel Aquillo, President Iberia, Airlines of Spain, Valarquez 10, Madrid 6, Spanje.

Uw toegezonden brief kan net voldoende zijn om de luchtvaartmaatschappijen te doen besluiten het vervoer stop te zetten. Door de medewerking van veel luchtvaartmaatschappijen blijkt dat de handel van in het wild gevangen vogels nu reeds voor 50% is verminderd.

Het Vogeljaar 40 (1992) 1